

Topic: Opleiding en permanente vorming

Kennis en informatiebehoeften van Belgische apothekers m.b.t. directe orale anticoagulantia

S Moudallel¹, A Smeets¹, S Rydant², F De Rango², J Papastergiou², S Antoniou², B van den Bermt², N Kheir², F Alves da Costa², S Steurbaut^{1,2}

¹ Onderzoeksgroep Klinische Farmacologie en Klinische Farmacie (KFAR), Centrum voor Farmaceutisch Onderzoek (CePhar), Vrije Universiteit Brussel (VUB), Brussel, België

² International Pharmacist Anticoagulation Care Taskforce (iPACT)

Inleiding en doelstelling

iPACT is een internationale werkgroep van apothekers opgericht om het goed gebruik van anticoagulantia te stimuleren. Deze werkgroep heeft een enquête opgesteld die in 22 verschillende landen werd voorgelegd aan apothekers met als doel een beter zicht te verkrijgen in welke mate apothekers vertrouwd zijn met het afleveren en begeleiden van (orale) anticoagulantia en welke noden er zijn op vlak van informatievoorziening en nascholing. Deze studie zal de focus leggen op de Belgische resultaten.

Methoden

Data analyse van de Belgische subset van gegevens ontvangen in november 2016. Vergelijkingen tussen officina- en ziekenhuisapothekers enerzijds en jaren werkervaring anderzijds werden uitgevoerd met de chi-kwadraat test.

Resultaten

De enquête werd ingevuld door 406 Belgische apothekers (=11,7% van het totale aantal respondenten) als volgt verdeeld: 296 (72,9%) officina-apothekers, 105 (25,9%) ziekenhuisapothekers en 5 (1,2%) anderen.

Algemeen voelen apothekers zich zelfzeker tot zeer zelfzeker bij aflevering van vitamine K antagonisten (80,3%) en heparines met laag moleculair gewicht (78,6%). Bij de directe orale anticoagulantia (DOACs) is dit percentage kleiner (63,1%).

Op het vlak van kennis over voordelen, indicaties en nevenwerkingen voelen respectievelijk 83,3%, 74,9% en 84% van de ondervraagde Belgische apothekers zich zelfzeker tot zeer zelfzeker. Lagere percentages werden opgetekend als het gaat over management van nevenwerkingen (54,9%), specifiek management van bloedingen (35,0%), bespreking van INR-waarden (19,0%), vergeten dosis (41,4%), interacties (56,4%) en switch tussen verschillende anticoagulantia (24,4%).

Circa de helft van de ondervraagde Belgische apothekers (51,7%) opteert voor e-learning als bijscholingskanaal met als voorkeursonderwerpen interacties, nevenwerkingen, bloedingen en switch tussen anticoagulantia. Voor de stollingscascade en het werkingsmechanisme van de anticoagulantia is er minder belangstelling.

Er kon geen significant verschil worden waargenomen tussen officina- en ziekenhuisapothekers m.b.t. de zelfzekerheid bij de informatieverstrekking rond DOACs ($p=0,547$) en extra opleiding over deze geneesmiddelengroep ($p=0,185$). Eenzelfde conclusie kon getrokken worden uit de vergelijking tussen respondenten met minder dan 5 en meer dan 20 jaar werkervaring ($p=0,448$).

Conclusies

Het gebruik van DOACs is in stijgende lijn, vooral in de oudere leeftijdscategorieën. Het zelfgerapporteerde kennisniveau over deze geneesmiddelengroep blijkt echter eerder beperkt te zijn bij een deel van de apothekers (36,9%). De overgrote meerderheid van de ondervraagde apothekers (88,4%) geeft aan geïnteresseerd te zijn in extra opleiding over anticoagulantia, bij voorkeur in de vorm van een gepersonaliseerde e-learning. Vanuit iPACT zal getracht worden om deze behoeften in te vullen.